

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Komuna e Drenasit
Opština Drenas-Municipality of Drenas
Kuvendi Komunal
Skupština Opštine-Municipal Assembly
Nr.02-030/01-47981 dt.30/09/2024

Na osnovu člana 11, 12 i 40 Zakona br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi, člana 48 Zakona br. 05/L-031 o opštem upravnom postupku, člana 34 Statuta Opštine Glogovac, Odlukom br. 01-030/01-17622 od 13.04. 2023.godine, Skupština Opštine Glogovac je na redovnoj sednici održanoj: 30.09. 2024.godine usvaja ovu:

ODLUKU

**Za Plan rada Opštinskog tima za prava deteta Glogovac
(2024. – 2027)**

Član 1

ODOBRAVA SE Plan rada Opštinskog tima za prava deteta Glogovac, koji je izradila Opštinska radna grupa.

Član 2

Program ima za cilj definisanje mjera za ostvarivanje prava, brige i zaštite djece, ukidanje teških poslova za djecu, kao i definisanje dužnosti i odgovornosti subjekata za zaštitu djece, uključujući i djecu sa posebnim potrebama Opština Glogovac.

Član 3

Nakon usvajanja ove odluke u Skupštini opštine, o njenom sprovođenju će se starati predsjednik opštine i nadležne direkcije opštine Glogovac.

Član 4

Ova odluka je stupila na snagu 15 dana od dana registracije i ocene zakonitosti od strane MALS-a, kao i 7 dana od objavljivanja na zvaničnom sajtu opštine

Odluka se dostavlja:

- Predsedniku Opštine;
- Nadležna direkcija;
- Kancelarija Skupštine;
- Arhiv.

Predsedavajući Sednice SO

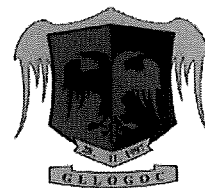
Gani Krasniqi

Obrazloženje

U skladu sa Administrativnim uputstvom br. 06/2012 za osnivanje i rad Tima za prava deteta, predsednik opštine Glogovac je odlukom br. 01-030/01-17622 od 13.01. 2024.godine osnovao Tim za prava deteta, tim koji je nakon različitih sastanaka i radionica izradio Plan rada Opštinskog tima za prava djeteta (2024 - 2027) kako bi se definisali prioriteti Opštine i potrebne mjere koje se moraju kontinuirano preduzimati kako bi se stanje poboljšalo u pogledu prava i zaštite djeteta. Takođe, izrada ovog plana će omogućiti prevenciju uključivanja djeteta u moguće negativne događaje i omogućiti preduzimanje potrebnih radnji za ostvarivanje prava i obezbjeđenje zaštite djeteta u skladu sa važećim zakonima.

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Komuna e Drenasit
Opština Drenas-Municipality of Drenas
Kuvendi Komunal
Skupština Opštine-Municipal Assembly
Nr.02-030/01-47981 dt.30/09/2024

PLAN RADA ZA
OPŠTINSKI TIM ZA DEČIJA PRAVA, DRENAS (GLLOGOC)
(2024. – 2027.)

DRENAS, 2024

Sadržaj

<u>ZAHVALNOST</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>NAPRIJED</u>	Error! Bookmark not defined.
<u>PREDGOVOR</u>	4
<u>GLOBALNI, NACIONALNI I LOKALNI KONTEKST</u>	4
<u>PRINCIPI I VRIJEDNOSTI</u>	5
<u>NAŠA SVRHA</u>	6
<u>PODRUČJA DJELOVANJA</u>	6
<u>CILJEVI, MERE I AKCIJE</u>	6
<u>CILJ 1: Pružanje sveobuhvatnih kvalitetnih usluga za decu na području općine</u>	7
<u>CILJ 2: Implementacija programa podizanja svijesti i zagovaranja za dobrobit dece</u>	9
<u>CILJ 3: Stvaranje sigurnih javnih prostora prilagođenih deci</u>	10
<u>CILJ 4: Razvoj dece kroz sport, igru i rekreaciju</u>	10
<u>CILJ 5: Osigurati učešće dece u procesima donošenja odluka o pitanjima vezanim za njihov život</u>	11
<u>CILJ 6: Koordinacija djelovanja svih strana kroz proces koordinacije, kao i kroz procjenu i izvještavanje o stanju dece u općini</u>	12
<u>AKCIONI PLAN</u>	13
<u>DODATAK: DETALJNI AKCIONI PLAN</u>	20

ZAHVALNOST

GOVOR PREDSEDNIKA OPŠTINE

U okviru lokalne samouprave, kao opštine sa najboljim učinkom godinama, dobrobit svih građana bila je i ostala naša stalna obaveza.

Plan rada Opštinskog tima za prava deteta, Glogovac, (2024 – 2027), izrađen je nakon procesa u kojem su uključeni lokalni i centralni akteri, specijalizovane organizacije u oblasti dječije zaštite.

Ovaj Plan je urađen nakon konsultacija i prikupljanja osnovnih informacija i pripreme procesa planiranja, uz dvodnevnu radionicu planiranja uz učešće, na kojoj su identifikovana područja delovanja, kao i utvrđena logika intervencije, obavljene su konsultacije sa predstavnicima dječijih veća učenika kako bi se dobila dječija perspektiva i njihove sugestije u vezi sa planom rada i naknadni sastanak sa uskom radnom grupom na opštinskom nivou za validaciju sadržaja plana rada.

Na ovom odličnom zalaganju, čestitam zvaničnicima opštine i šire na finalizaciji ovog Plana.

Naša opština ima Uredba o organizaciji rada u obrazovno-vaspitnim ustanovama i Uredba o brizi i zaštiti deteta, gde definisane su mere za ostvarivanje prava, brige i zaštite dece. Takođe, ova uredba ima za cilj eliminisanje teškog rada dece, kao i definisanje dužnosti i odgovornosti subjekata za zaštitu dece, uključujući i decu sa posebnim potrebama u Opštini Glogovac.

Promovirali smo model lokalne uprave koji podjednako služi svim građanima, a istovremeno nudi priliku svima da iskažu svoj potencijal i aktivno doprinose ukupnoj društvenoj dobrobiti. Takav model se promovise i u odnosu na decu, po principu ne samo "za decu" već i "sa decom".

Ovaj plan će biti vodič za ciljeve, akcione mere i detaljan akcioni plan, s ciljem ispunjavanja naše institucionalne i ljudske obaveze, prema bićima koja čine naše živote vrednim, smislenim i sa budućnošću.

Hvala vam!

PREDGOVOR

Opština Glogovac pridaje značaj dobrobiti svih svojih građana. Opštinska vlast svojim politikama i praksom pruža kvalitetne usluge građanima, bez obzira na njihovu pripadnost po bilo kom osnovu. Međutim, deca su grupa naših građana koji se smatraju posebnom i potrebitom kategorijom u pogledu uživanja svojih ljudskih prava. Zbog starosti još uvek nemaju potpuni fizički, kognitivni i emocionalni razvoj. Stoga zavise od odraslih da uživaju svoja prava. Kao opština, odlučni smo da zaštitimo njihova prava i obezbedimo uslove za njihov puni razvoj. Ova odlučnost se ogleda u našoj politici upravljanja prema deci.

Ovaj nacrt dokumenta će poslužiti kao radni dokument za opštinski tim za prava deteta, telo koje je opština nedavno osnovala da neguje politike i prakse u vezi sa pravima i zaštitom deteta. Plan rada je sačinjen u skladu sa promovisanom praksom gradova prijatelja dece i sadrži različite oblasti delovanja neophodne za ostvarivanje prava dece i njihovu zaštitu.

Proces izrade plana rada bio je dinamičan proces sa širokim učešćem, uključujući opštinske sektore, centralne institucije, specijalizovane organizacije u oblasti dječije zaštite.

Neke od radnji koje su prethodile izradi ovog plana su:

- Organizirane su preliminarne konsultacije sa raznim stranama koje su pomogle u prikupljanju osnovnih informacija i pripremi procesa planiranja;
- Organizovano je pet jednodnevnih radionica uz aktivno učešće na kojima su identifikovane oblasti delovanja i definisana logika intervencije;
- Konsultacije sa predstavnicima dece, Savetima učenika, organizovane su kako bi se dobila perspektiva dece i njihovi predlozi u vezi sa planom rada;
- Održan je naknadni sastanak sa uskom radnom grupom na opštinskom nivou za validaciju sadržaja plana rada.

Ceo proces vodio je predsedavajući Tima za prava deteta, ujedno i gradonačelnik opštine Glogovac, g. Ramiz Lladrovci i zamenik predsedavajućeg Lumnije Krapci, direktor za zdravstvo i socijalnu zaštitu, dok su podršku pružili MALS i ZQM u saradnji kao i kontinuirana podrška Eye of Vision, takođe ILO.

GLOBALNI, NACIONALNI I LOKALNI KONTEKST

Nema sumnje da je Konvencija o pravima deteta¹ ona je osnova svake akcije u oblasti prava deteta. Njeni principi su prihvaćeni u međunarodnim politikama koje utiču na živote dece, ali i u domaćim i lokalnim politikama. Neophodno je da je i ovaj plan rada izgrađen na vodećim principima Konvencije.

Na nivou države, kroz strategije se planira delovanje za prava deteta i zaštitu dece. Dakle, kao i prethodne strategije. Drugi strateški cilj ove strategije zahteva da lokalne samouprave daju prioritet pravima dece, u cilju poboljšanja života dece u njihovoj nadležnosti u skladu sa obavezama koje proizilaze iz Konvencije o pravima deteta i lokalnog pravnog okvira. predlog:

Na Kosovu već dugo ne postoji zakon o zaštiti dece. Ovaj zakon je 2019. godine usvojen i otvorio put njegovoj operacionalizaciji kroz podzakonske akte i stvaranje i rad zaštitnih mehanizama za decu. Tako, Zakon o zaštiti dece, između ostalog, predviđa da se Tim za prava deteta formira u svim opštinama Republike Kosovo na nivou političkog odlučivanja. U članu

¹ <https://www.unicef.org/montenegro/media/9291/file/MNE-media-MNEpublication505.pdf>

20. dati su i ugovori o delokrugu ovog tima. Vlada Kosova je 2022. godine donela administrativno uputstvo 06/2022 za osnivanje i rad Tima za prava deteta, kojim se utvrđuje način osnivanja i aspekti rada ovog tima.

Na lokalnom nivou, opština već ima iskustva sa politikama i dokumentima koji su fokusirani na prava deteta i zaštitu dece. U 2020. Uredba za Organizacija rada u obrazovnim ustanovama u opštini Glogovac, sa br. Protokol 12-030/01-11633, dt. 03.03.2020. Uredba o brizi i zaštiti deteta, br. protokol 12-030 -56356, dt. 28.12.2020. Uredba za zaštitu i ostvarivanje prava deteta br. 12-030-44041 od 30.07.2018.

Svrha ovih propisa je utvrđivanje mera za ostvarivanje prava, brige i zaštite dece. Takođe, ova uredba ima za cilj eliminisanje teškog rada dece, kao i definisanje dužnosti i odgovornosti subjekata za zaštitu dece, uključujući i decu sa posebnim potrebama u Opštini Glogovac. Načelnik opštine je u skladu sa UA 06/2022, 13. aprila 2023. godine, donio Odluku br. 030/01-17622, datum: 13.04.2023.

Konstitutivni sastanak za formiranje Tima održan je 05.05.2023.

Ovaj trogodišnji plan rada Tima za prava deteta sačinjen je u skladu sa principima Konvencije o pravima deteta, sa politikama na centralnom i lokalnom nivou, kao i konceptom prijateljskog pristupa deci. opštine.

PRINCIPI I VRIJEDNOSTI

U Opštini Glogovac promoviše se model lokalne samouprave koji podjednako služi svim građanima, pružajući istovremeno priliku svima da iskažu svoj potencijal i aktivno doprinose opštem društvenom blagostanju. Takav model se promoviše i u odnosu na decu. Oni nisu pasivni primaoci usluga za odrasle, već aktivni članovi zajednice. Oni se tako tretiraju, uključujući ih u opštinske procese koji se odnose na njihov život i stvaranje uslova za razvoj njihovog punog potencijala. Kao tim i kao opština, odlučni smo da procesi u opštini ne budu samo „za decu“ već i „sa decom“.

U našem timskom radu rukovodimo se osnovnim principima prava deteta koji su sadržani u Međunarodnoj konvenciji o pravima deteta:

- **Nediskriminacija**- sva deca treba da uživaju sva prava. Nijedno dijete ne bi trebalo da trpi diskriminaciju po bilo kom osnovu.
- **Najbolji interesi deteta**- pri donošenju odluka koje se tiču dece, najbolji interesi deteta moraju se uzeti u obzir prvenstveno.
- **Život, opstanak i razvoj**– svoj deci mora biti osiguran opstanak i razvoj u najvećoj mogućoj meri. Razvoj uključuje i dimenziju kvaliteta: ne samo fizičko zdravlje, već i mentalni, emocionalni, kognitivni, društveni i kulturni razvoj.
- **Pogledi deteta**- deca treba da imaju slobodu da izraze svoje stavove o bilo kojoj stvari koja ih se tiče i tim stavovima treba dati odgovarajuću težinu u skladu sa uzrastom i zrelošću dece.

Negujemo izgradnju opštine prijatelj dece kroz zajedničke vrednosti. Ove vrednosti se odnose na opštinu u kojoj su deca:

- dječija dobrobit,
- Oni se čuju i imaju uticaj tamo gde je pogođen njihov najbolji interes;
- Osećaju se ravnopravnim i sigurnim u zajednici;
- Oni su zaštićeni od svih vrsta nasilja;

- Igraju se i zabavljaju;
- Slobodno su uključeni u dobrovoljne aktivnosti;
- Stvorite prijateljstva i osećajte se povezanim sa zajednicom;
- Imaju prilike za učenje i razvoj veština;
- Osećaju se poštovanim;
- Stvaraju osećaj odgovornosti prema sebi i drugima.

NAŠA SVRHA

Stvaranje sistema opštinske uprave koji obezbeđuje zaštitu, razvoj i dobrobit dece opštine, kroz koordinaciju svih opštinskih sektora i saradnju sa svim stranama.

Ponudićemo model lokalne uprave koji će imati najviše interesa dece opštine. Koordinirajući rad svih opštinskih sektora, ponudićemo višedimenzionalne usluge za decu. U svim oblastima delovanja stvarat ćemo kooperativne veze sa partnerima i zajednicom, kako bismo stvorili ugodno i ravnopravno okruženje za život dece. Stalno ćemo voditi računa o aktivnom uključivanju same dece u sve procese donošenja odluka u opštini u vezi sa njihovim životima i najboljim interesima.

PODRUČJA DJELOVANJA

U okviru plana rada identifikovano je šest oblasti delovanja. Ove oblasti, iako različite, nikako se ne mogu tretirati kao jedna. Naprotiv, oni su usko povezani i međusobno se nadopunjuju, čineći plan rada koherentnim i sveobuhvatnim.

1. Kvalitetne i sveobuhvatne usluge za decu

2. Podizanje svijesti i zagovaranje prava dece

3. Sigurni prostori prilagođeni deci

4. Sport, igra i rekreacija za decu

5. Osigurati učešće dece u procesima donošenja odluka o pitanjima vezanim za njihov život

6. Koordinacija djelovanja svih strana kroz proces koordinacije, kao i kroz procjenu i izvještavanje o stanju dece u opštini

CILJEVI, MERE I AKCIJE

Ove prioritetne oblasti su prevedene u strateške ciljeve i dalje sadrže mere koje ispunjavaju ove ciljeve. Svaka mera u okviru relevantnog cilja dalje je raščlanjena na konkretne akcije, koje služe kao vodič u fazi implementacije plana rada.

CILJ 1: Pružanje sveobuhvatnih kvalitetnih usluga za decu na području opštine

Želimo da unapredimo usluge sektora kao što su socijalna zaštita, obrazovanje, zdravstvo, javne usluge, nudeći deci opštine najbolje uslove i podržavajući puni razvoj dece. U ovim sektorima će se identifikovati specifične potrebe i vrste osnovnih usluga koje treba poboljšati ili čak dodatne usluge. Posebna pažnja biće posvećena kategorijama dečijih grupa:

Žrtve trgovine ljudima, deca u sukobu sa zakonom, deca asocijalnog ponašanja, deca bez roditeljskog staranja, deca žrtve nasilja u porodici, deca na ulici, prosjaci, deca na teškim i opasnim poslovima, deca sa smetnjama u razvoju, zanemarena i negovana deca da napuste školu, deca iz porodica sa socijalnom pomoći i marginalizovane grupe.

Pored pružanja usluga za decu, kroz edukaciju će se pružati i socijalna podrška porodici i zajednici, kao i razvoj kapaciteta stručnjaka u različitim oblastima kako bi se poboljšao kvalitet usluga koje pružaju.

1.1 Kreiranje multidimenzionalnog informacionog sistema za vrste socijalnih usluga u opštini

Biće stvoren sistem za informisanje javnosti o svim uslugama koje se nude u opštini. Prvo će se dokumentovati sve usluge za decu. Zatim će se razviti informator o vrstama socijalnih usluga koje se nude i o pružiocima usluga. Organizovaće se kampanja informisanja i podizanja svesti putem javnih institucija, društvenih mreža, web stranice opštine i drugih kanala komunikacije.

1.2 Dodela sredstava za decu u izuzetnim okolnostima

Deci koja se nalaze u izuzetnim okolnostima potrebna je institucionalna podrška u smislu pružanja stručnih usluga, ali i pružanja logističkih usluga, kao što su hrana, prevoz, smeštaj itd. Iz tog razloga će se obezbediti hitna sredstva za ovu decu i kreirat će se sistem za upravljanje ovim finansiranjem i ovim hitnim službama. Potrebe za hitnim službama će biti identifikovane i ekonomski operateri će biti ugovoreni za pružanje ovih usluga.

1.3 Jačanje koncepta domaćinske i srodničke porodice

Koncept hraniteljske i srodničke porodice pokazao se uspešnim, zbog čega je i predviđen Zakonom o dječijoj zaštiti. Promovišaćemo to kao uslugu i preduzeti kampanju za povećanje broja ovih porodica. Identifikovaćemo i proceniti porodice domaćina i rodbinske porodice i obučiti ove porodice. Postupanje prema deci u ovim porodicama će pratiti PSC.

1.4 Podrška u izvršavanju mera različitosti, vaspitnih mera i kazni za decu koja su dospela u sukob sa zakonom

Iako je izvođenje mera različitosti u nadležnosti probacione službe, opština će pružiti podršku u ovom pravcu, na osnovu Sporazuma o saradnji, sa Probacionom službom.

1.5 Razvijanje dobrog roditeljstva i prakse pozitivne discipline

Postojeći moduli dobrog roditeljstva biće prilagođeni potrebama zajednice. Isto tako, stvoriće se ljudski kapaciteti za obezbeđivanje modula obuke, a dobre roditeljske prakse će se širiti kroz subvencionirane obuke i informativne sesije.

1.6 Stvaranje jednakih mogućnosti za svu decu da se upišu, pohađaju i završe školu

Obavezno obrazovanje znači da svako dijete školskog uzrasta nastavlja školovanje uključujući obrazovanje od ranog detinjstva do 14/15 godine. Škole će održavati bazu

podataka učenika zasnovanu na modelu Sistema za upravljanje informacijama o obrazovanju (EMIS). Timovi za prevenciju i odgovor na napuštanje i neregistraciju (EPRBM) bit će ovlašteni i blisko će sarađivati sa organizacijama koje rade na polju inkluzivnosti u obrazovanju.

1.7 Pružanje stručnih usluga u školama

Hoće osposobljavaju se dadilje, vaspitači, nastavnici za ranu identifikaciju dece kojoj su potrebne stručne pedagoške i psihosocijalne usluge i stvara se mehanizam za upućivanje dece kojoj su potrebne stručne usluge. Takođe, identifikovaće se potrebe za dadiljama, vaspitačima, pomoćnim vaspitačima, pomoćnicima za decu sa smetnjama u razvoju i angažovanjem ovih nastavnika u školama opštine.

1.8 Procenakvaliteta školskih prostora

Gstanje školskih objekata uvelike utiče na kvalitet obrazovanja. Stoga će stručni timovi ocijeniti stanje škola (starost zgrada, kanalizacija, prostori za igru i rekreaciju, školska oprema, fizički pristup itd.). Ovi timovi će ocjenjivati školske objekte na godišnjoj osnovi i izdavati izveštaje o evaluaciji. Na osnovu izveštaja poduzimaju se mere poboljšanja kako bi se stvorili objekti prilagođeni deci i školsko okruženje. Kontinuirano će se promovirati standardi škola prilagođenih deci.

1.9 Stvaranje mehanizama unutar škola za održavanje školskog okruženja

Školska kultura mora imati kao dio kontinuirano održavanje školskih objekata. Stoga, kako bi se osigurala posvećenost svih strana u školi u ovom pravcu, učenici i druge strane će biti svesni potrebe održavanja i brige o školskom okruženju. Biće nacrtnodič kroz dobre prakse u održavanju školskih prostorija. Svake godine će se dodeliti nagrade najistaknutijim školskim zajednicama.

1.10 Promocija zdravlja, kroz informacije, komunikaciju i edukaciju

Nastavit će promovirati zdravlje kroz kampanju podizanja svijesti o zdravlju trudnica, hranjenju beba, dece i tinejdžera, kao i kroz zdravstveni odgoj građana, održavanje predavanja o zdravstvenom i reproduktivnom obrazovanju uključujući i učenike. Organizovati predavanja o prevenciji zloupotrebe psihotropnih supstanci.

1.11 Organizovanje multidisciplinarnih zdravstvenih poseta dece, na periodičnoj osnovi

Pažnja će se i dalje voditi pružanje individualnih zdravstvenih usluga za svako dijete. Stoga će se razvijati kapaciteti zdravstvenih radnika za zdravstvenu zaštitu trudnica, majki i dece, savetovanje za ishranu beba i male dece i podršku ranom razvoju dece. U školskim ustanovama će se vršiti i sistematske kućne posete koje će pored zdravstvene intervencije imati i edukativnu komponentu, kao i sistematske zdravstvene kontrole.

1.12 Rana identifikacija dece sa smetnjama u razvoju

Baza podataka za decu sa posebnim potrebama će se ažurirati. Promovisati će se institucionalne usluge i usluge drugih pružalaca usluga za decu sa smetnjama u razvoju, sa fokusom na dobrobiti osoba sa invaliditetom i njihovih porodica.

Izradiće se obrazac roditeljske izjave o zdravstvenom stanju deteta, kao preduslov za upis u školu. Za onu decu koja imaju parametre koji identifikuju potrebu za detaljnijom kontrolom, ove kontrole će se preduzeti i preporučiti mere koje treba poduzeti od strane škole (nastavnici, uprava škole, roditelji).

1.13 Pružanje posebnih usluga za kategorije dece u potrebi

Višedimenzionalne usluge i rehabilitacija u zajednici za osobe s invaliditetom će se pružati kroz subvencioniranje organizacija koje imaju dozvolu za pružanje ovih usluga. Vodiće se računa da se deci sa smetnjama u razvoju obezbedi fizički pristup javnim prostorima. Dalje, biće ponuđeni dodatni programi podrške za decu iz osetljivih grupa,

CILJ 2: Implementacija programa podizanja svijesti i zagovaranja za dobrobit dece

Želimo da, u saradnji sa našim partnerima, stvorimo efikasan sistem da odrasli, ali i sama deca, budu svesni prava dece, njihovog blagostanja i opštine koja im je naklonjena. Programi za informisanje i profesionalni razvoj za sve strane, uključujući kreatore politike i više opštinske zvaničnike, su od posebne važnosti. Istovremeno ćemo podsticati organizacije civilnog društva, nezavisne agencije da se zalažu za decu. U međuvremenu, mediji će se koristiti i za promociju prava deteta.

2.1 Podizanje kapaciteta kreatora politike i opštinskih zvaničnika za aspekte prava deteta.

Smatra se važnim da kreatori politike i opštinski službenici, kao nosioci funkcija, budu dobro informisani i da imaju sposobnost da procene i prosude aspekte prava deteta. Stoga će za njih biti organizovana obuka na teme priznavanja i promocije prava deteta, međunarodnih instrumenata, zakonodavstva i propisa koji se odnose na prava deteta, procene i izvještavanja o stanju dece, standarda poslovanja, javnih ulaganja u deca itd.

2.2 Organizacija kampanja podizanja svesti za odrasle i decu

Građani bi trebali biti svesni atributa opštine prijatelj dece i postati aktivni kao odgovorni građani. Stoga će se organizovati kampanje podizanja svesti za odrasle i decu. Kampanje će uključivati javna predavanja, distribuciju promotivnog materijala, obezbjeđivanje treninga sa stručnjacima iz različitih oblasti, sa roditeljima itd. Dok će deci biti ponuđeni programi o ljudskim pravima i demokratskom građanstvu u okviru školskog programa i kroz neformalno obrazovanje.

2.3 Podrška nevladinih organizacija i nezavisnih institucija u zagovaranju prava deteta

Bićemo transparentni i spremni da razmotrimo i odgovorimo na mišljenja svih strana u vezi sa opštinskim upravljanjem. S obzirom na odgovorno delovanje prema deci, održat ćemo svoja vrata otvorena za nevladine organizacije, koalicije i mreže koje prate, promoviraju i štite prava dece. Štaviše, njihov rad će biti podržan. Biće omogućen i podržan rad samih dječijih i omladinskih organizacija u zagovaranju njihovih prava.

2.4 Promocija dječijih prava putem medija

Korišćenje različitih medija za generiranje vesti koje su odgovorne za decu i u njihovom najboljem interesu je veoma važno. Da bi se to osiguralo, biće obezbeđene smernice i obuka za opštinsku kancelariju za odnose s javnošću, za sekretarijat tima, kao i za profesionalce za medije i štampane i elektronske medije. Mediji će biti podržani da promovišu prava dece i da na transparentan i stvaran način predstave situaciju dece. Takođe, biće organizovane tribine između opštine i medija o standardima zaštite identiteta i integriteta dece.

CILJ 3: Stvaranje sigurnih javnih prostora prilagođenih deci

Želimo da prostori koje deca posećuju budu potpuno sigurni za njih i da se osećaju sigurno u svakom trenutku, čak i kada su sami. Opština će aktivno uključiti decu i roditelje u konsultacije tokom urbanističkog planiranja, poboljšati kolektivnu higijenu, stvoriti uslove za slobodno kretanje i bezbedno odvijanje saobraćaja, izbegavati rizike na javnim površinama i stvarati ekološki ambijent.

3.1 Poboljšanje kolektivne higijene

Kako bi naša deca odrastala u čistoj sredini, identificirat će se naselja bez sistema za upravljanje otpadnim vodama i realizovati projekte za njihovo upravljanje. Takođe će se održavati i tamo gde postoji potreba za poboljšanjem usluge prikupljanja otpada na javnim prostorima iu domaćinstvima. Dok će delovi koji nisu obuhvaćeni vodosnabdijevanjem biti identifikovani i vodosnabdijevanje će biti prošireno na te delove, ili će im biti pružena podrška u obezbeđivanju pijaće vode iz alternativnih izvora.

3.2 Obezbeđivanje saobraćajnog sistema koji je siguran i prilagođen deci

U opštini je saobraćaj opterećen velikim brojem vozila i nedostaju parkingi, staze za pešake i bicikliste. Ova situacija najviše prijati deci. Kako bi se ovo stanje popravilo, izradit će se i realizovati projekti oslobađanja trotoara i pješačkih prelaza, postavljanje znakova za pešačke prelaze, postavljanje barijera, te proširenje biciklističkih staza. U međuvremenu će biti sprovedena informativna kampanja o bezbjednosti saobraćaja sa svim učesnicima u saobraćaju.

3.3 Otklanjanje rizika i stvaranje ekološkog okruženja

Javni prostori često predstavljaju opasnost za decu, zbog oštećenja ovih prostora. Zbog toga će se sistemski pratiti javni prostori u cilju utvrđivanja mogućih rizika za decu (korita, deponije, ruševine, nepokrivene jame i bunari, neobilježeni trotoari i šetališta, dječje igračke i sl.) i preduzimati mere za njihovo otklanjanje. Opština će se takođe osloniti na pomoć javnosti u prijavljivanju ovakvih rizika. Time će se pokrenuti i održavati kanal za prijavljivanje rizika javnosti i preduzeti mere za njihovo otklanjanje u najkraćem mogućem roku.

Zbog velike koncentracije dece oko škola, poduzimat će se mere za sprječavanje opasnosti oko škole, koje mogu proizaći od prisustva neovlašćenih lica, prodaje štetnih predmeta i sl. Takođe, na opštinskom nivou iu saradnji sa centralnim nivoom biće urađena sistemizacija pasa lualica

Nadalje, radiće se na povećanju zelenih površina i parkova u gradu, kao i šuma u ruralnom dijelu.

CILJ 4: Razvoj dece kroz sport, igru i rekreaciju

Igra, rekreacija i sport važni su elementi razvoja dece i segmenti u kojima ispoljavaju svoje talente. Stoga će se promovirati učešće dece u sportskim klubovima i ustanovama kulture. Škole će biti institucije koje će mimo formalnog nastavnog plana i programa stvarati prostor i mogućnosti za slobodno vrijeme, rekreaciju i sport za učenike. Također, škole će uspostaviti veze sa sportskim klubovima, umjetničkim i kulturnim društvima, kako bi deca dalje razvijala

svoje talente u oblastima za koje su zainteresovana. Javni prostori će biti prilagođeni za zabavu i slobodno vrijeme za decu u naselju.

4.1 Promocija sporta u školama

Na nivou škole će se razvijati ljudski kapaciteti koji će preuzeti odgovornost za promociju školskog sporta. Formiraće se sportski klubovi na nivou škole i organizovati školska takmičenja u raznim sportovima. Naglasak će biti stavljen na rodnu inkluziju i razbijanje rodni stereotipa.

4.2 Funkcionalizacija sportskih klubova novih kategorija

Radit ćemo sa postojećim sportskim klubovima na aktiviranju klubova za nove kategorije za djevojčice i dječake. U cilju regrutovanja dece i mladih u klubove, sarađivaće sa školama i održavati kampove za identifikaciju talenata.

4.3 Promocija umjetnosti, kulture i tehnologije

U školama će biti ponuđeni umjetnički i kulturni programi u kojima će deca pokazati svoje vještine. Školski umjetnički i kulturni klubovi će se povezivati sa umjetničkim i kulturnim organizacijama kao što su pozorišta, ansambli pjesme i igre, književni klubovi itd., kako bi pružili dodatne mogućnosti deci koja imaju afiniteta u ovim oblastima. Isto tako, škole i institucije će biti podržane u promociji prostora za programiranje, kodiranje, web dizajn itd. Takve prakse su već instalirane na nivou škole i dalje će se razvijati.

4.4 Pružanje neformalnih prostora za rekreaciju

Naši kvartovi bi trebali ponuditi prostore za rekreaciju u kojima se deca mogu opustiti i družiti. Iz tog razloga će se izvršiti Procenapostojećeg stanja u postojećim parkovima i utvrditi potrebe za dodatnim prostorima za igru. Nadalje, radit će se i na adaptaciji postojećih prostora za igru i na izgradnji novih prostora. Sve će to biti urađeno u skladu sa standardima sigurnih prostora prilagođenih deci. Partnerstvo između opštine i zajednice stvoriće se stvaranjem zajedničkih timova za održavanje rekreativnih prostora. Kako bi se ovi prostori zajednice pretvorili u inkluzivne prostore, identifikovaće se rekreativne potrebe dece sa smetnjama u razvoju i njihovo uključivanje u postojeće parkove.

4.5 Uključivanje dece u slobodne aktivnosti koje su korisne za zajednicu

Jednako je važno da se deci ponudi mogućnost da ovo vrijeme rekreacije iskoriste za aktivnosti koje su korisne za zajednicu. Na taj način razvijaju građanske vrijednosti i odgovornost za zajednicu. Općina će podržati organizovanje kampova sa djecom i mladima iz različitih škola, ali i onih iz dječjih organizacija. Ovi kampovi će biti rekreativni, edukativni, ekološki itd. Organizovaće se edukativne i kulturne posete i susreti u institucijama koje štite prava dece. Nadalje, deca i mladi će se baviti aktivnostima za dobrobit zajednice kao što su sadnja drveća, pružanje prve pomoći, evakuacija, bezbjednost saobraćaja itd.

CILJ 5: Osigurati učešće dece u procesima donošenja odluka o pitanjima vezanim za njihov život

Želimo da deca, ovisno o svojim kapacitetima, aktivno učestvuju u donošenju odluka za općinu, posebno onih koje su direktno vezane za njihov život. Također ćemo pomoći porodicama da slijede ovaj pristup od ranog djetinjstva, kad god je to odlučeno za živote njihove dece. Obrazovne institucije imaju veliku ulogu u osnaživanju dece da učestvuju. Dječijim reprezentativnim strukturama na različitim nivoima biće ponuđen prostor za

djelovanje i podršku odraslih u razvoju njihovih kapaciteta. Organi za donošenje odluka u svim sektorima opštine će pratiti procedure konsultacija sa djecom prije donošenja odluka koje utiču na život dece.

5.1 Utvrđivanje i sprovođenje procedura za konsultacije sa decom u slučaju odlučivanja

Biće definisane procedure za konsultacije dece za sve stranke u opštini koje donose odluke za decu i uopšte za građane opštine. Ove procedure će biti predstavljene kroz praktični vodič. Nadalje, biće organizovane informativne sesije o procedurama konsultacija sa djecom, kako bi ove procedure svi usvojili. Pratiće se sprovođenje konsultativnih procedura sa djecom iz svih općinskih sektora u slučajevima izrade razvojnih projekata, strategija i akcionih planova, u slučaju planiranja budžeta i dr.

5.2 Osnaživanje predstavničkih tijela dece

Savjeti učenika su učenička tijela predviđena zakonom, osnivaju se u svim školama. Promoviše se redovno funkcionisanje predstavničkih tijela učenika na svim nivoima, počevši od vijeća učenika u odjeljenjima, pa do dječije skupštine opštine. Ova tijela bi trebala biti inkluzivna u smislu spola, geografske zastupljenosti, kao i vještina, itd. Nadalje, kapaciteti dece za demokratsko učešće u školi i životu zajednice će se razvijati kroz module obuke za liderstvo i građansku aktivaciju. Bitan aspekt je regulisanje odnosa između samih učenika. Iz tog razloga će se promovirati medijacija među vršnjacima kao pristup rješavanju problema, sukoba, uznemiravanja i nasilja u školi, ali i u susjedstvu. Identificirat će se deca koja mogu biti angažirana kao medijatori i obučena za aspekte vršnjačke medijacije.

CILJ 6: Koordinacija djelovanja svih strana kroz proces koordinacije, kao i kroz procjenu i izvještavanje o stanju dece u općini

Želimo da cijeli proces implementacije plana rada odražava dobro upravljanje prilagođeno deci. Stoga je veoma važno da ovaj proces bude u širokom vlasništvu, gdje će sve strane koordinirati akcije u cilju rješavanja mera definisanih planom rada. A da bismo osigurali kvalitet, potreban nam je razvoj instrumenata za procjenu uticaja na decu, te izrada izvještaja o stanju dece u opštini.

6.1 Procenauticaja na decu i izvještavanje o stanju dece

Cijeli proces upravljanja po mjeri deteta, koordiniran kroz plan rada, mora proći kroz proces procjene uticaja koji ima na decu. Stoga će se prvo napraviti osnovna studija koja se odnosi na sve aspekte upravljanja, koja će služiti za praćenje i evaluaciju implementacije plana rada. Zatim će se vršiti periodična Procenauticaja aspekata lokalne uprave i aspekata plana rada za prava deteta. Izvještaji sa evaluacije će se raspravljati na nivou općinskog tima i također će biti uključeni u politike i prakse lokalne uprave.

6.2 Koordinacija sa relevantnim stranama

Pristup saradnje sa svim stranama je princip rada opštinske vlasti u nastojanju da se izgradi opština prijatelj dece. Stoga ćemo održavati kontinuiranu komunikaciju i saradnju sa različitim stranama na lokalnom nivou (sa organizacijama, neformalnim grupama, lokalnim zajednicama, savetima itd.), kao i na regionalnom i centralnom nivou (sa centralnim/regionalnim institucijama koje pružaju usluge na opštinskom nivou, ali i sa samom centralnom vladom). Ovo će nam pomoći da obezbedimo dobre politike za decu, kao i da tražimo dodatnu podršku od centralnog nivoa za potrebe dece opštine.

6.3 Evaluacija i izvještavanje

Akcionni plan će biti predmet periodične evaluacije na šestomjesečnoj osnovi, iz čega će se izrađivati izvještaji koji će služiti za naredne periode implementacije. Dok će na kraju perioda implementacije trogodišnjeg plana biti napravljena konačna evaluacija realizacije ovog plana i sačinjen izvještaj koji će poslužiti kao izvor za planiranje narednih višegodišnjih planova. plan.

7. Implementacija politike zaštite dece u svim ustanovama preduniverzitetskog obrazovanja

Politika zaštite dece je opredjeljenje i odgovornost ustanove da kroz stručno znanje i rad, radnu etiku, sposobnost i vještine osoblja obrazovno-vaspitne ustanove garantuje i obezbjeđuje zaštitu deteta, da identifikuje i spriječi rizike i štete, da kompetentno procijeni događaje, kao i da na odgovarajući način reaguje na okolnosti događaja i deteta. Svrha ove politike jestvaranje bezbednog okruženja za svu decu u javnim i privatnim preduniverzitetskim obrazovnim institucijama na Kosovu, uspostavljanje principa i pravila, koja se moraju pravilno poštovati. Politika zaštite jača rad, posvećenost, red, odgovornost i odgovornost u okviru vaspitno-obrazovne ustanove, kao i u odnosu na druge organe.

Aktivnost: 1.1 Informativne sesije sa direktorima škola i privatnim institucijama iz oblasti obrazovanja o implementaciji politike zaštite dece (DKA, donatori Syri i Vizioni MASTi, Save the Children TerreDes Homes)

Aktivnost 1.2 Određivanje odgovornih osoba ili kontakt tačaka za zaštitu dece u preduniverzitetskim ustanovama (vrtići, javne i privatne škole) -2024.

Aktivnost 1.3 Obuka osoba kao kontakt tačke u zaštiti dece 2024-2025

Aktivnost 1.4 Obuka svih nastavnika za sprovođenje Politike dječije zaštite 2025-2026.

AKCIONI PLAN

0	Strateški ciljevi
0.0	odredbe
	akcija

1	Pružanje sveobuhvatnih kvalitetnih usluga za decu na području općine
1.1	Kreiranje multidimenzionalnog informacionog sistema za vrste socijalnih usluga u opštini
	Vrši se pregled/evidentiranje usluga deci u Opštini
	Izrađen je katalog vrsta komunalnih usluga i pružalaca usluga
	Organizuje se informativna kampanja putem javnih institucija, društvenih mreža i web stranice općine

1.2	Dodjela sredstava za decu u izuzetnim okolnostima
	Identifikovane su potrebe za uslugama
	Ekonomski operateri su ugovoreni za pružanje hitnih usluga za decu (kao što su: roba, hrana, transport, itd.)
1.3	Jačanje koncepta domaćinske i srodničke porodice
	Promoviše se koncept porodice domaćina i srodstva
	Vrši se identifikacija i evaluacija domaćinskih i srodničkih porodica
	Porodice domaćini i rođaci su obučeni
	Obezbijeden je smještaj i prati se tretman dece u ovim porodicama
1.4	Podrška u izvršavanju mera različitosti, vaspitnih mera i kazni za decu koja su dospjela u sukob sa zakonom
	Povećana je komunikacija između opštine i ustanove za uslovnu kaznu, kako bi se olakšao proces rešavanja potreba dece u sukobu sa zakonom
1.5	Razvijanje dobrog roditeljstva i prakse pozitivne discipline
	Prilagodite postojeće module/prakse dobrog roditeljstva potrebama zajednice.
	Ljudski kapaciteti se stvaraju za obezbjeđivanje modula obuke (obuka trenera), npr. školski psiholozi, edukatori, zdravstveni radnici itd.
	Dobra roditeljska praksa se širi kroz obuku/informativne sesije
1.6	Stvaranje jednakih mogućnosti za svu decu da se upišu, pohađaju i završe školu
	Sarađuje sa matičnim uredom i pribavlja informacije o svojoj deci školskog uzrasta na tom području.
	Upis učenika vrši se u skladu sa opštinskom uredbom o regionalizaciji škola.
	Održava se baza podataka o studentima po modelu SMIA
	Timovi za prevenciju i odgovor na napuštanje i neregistraciju (EPRBM) su ojačani
	Blisko sarađuje sa organizacijama koje rade u oblasti inkluzivnosti u obrazovanju
	Upis sve dece u rano obrazovanje

1.7	Pružanje stručnih usluga u školama
	Nastavnici su obučeni za ranu identifikaciju dece kojoj su potrebne stručne pedagoške i psihosocijalne usluge
	Kreiran je mehanizam za upućivanje dece kojoj su potrebne stručne usluge
	Identifikovane su potrebe za nastavnicima i pomoćnicima za pomoć deci sa smetnjama u razvoju
	Angažovani su pomoćni nastavnici
1.8	Procena kvaliteta školskih prostora
	Angažovani su stručni timovi za procjenu stanja škola (starost zgrada, sanitarije, prostori za igru i rekreaciju, oprema škole i fizički pristup itd.)
	Školski objekti se ocjenjuju na godišnjoj osnovi i sastavljaju izvještaji
	Mere poboljšanja se poduzimaju na osnovu izvještaja o evaluaciji
	Promovišu se standardi za škole prilagođene deci
1.9	Stvaranje mehanizama unutar škola za održavanje školskog okruženja
	Učenici i druge strane su svjesni potrebe za održavanjem škole
	Izrađuje se vodič (priručnik) sa dobrim praksama za održavanje školskih prostora
	Najvrednije školske zajednice su nagrađene
1.10	Promocija zdravlja, kroz informacije, komunikaciju i edukaciju
	Vodi se kampanja podizanja svijesti o zdravlju i ishrani beba, dece i tinejdžera
	Za učenike škola se organizuju predavanja o zdravstvenom i reproduktivnom obrazovanju, kroz nastavni sistem zdravstvenih radnika
	Organizuju se predavanja o prevenciji zloupotrebe psihotropnih i analognih supstanci
1.11	Organizovanje multidisciplinarnih zdravstvenih posjeta dece, na periodičnoj osnovi

	Razvijaju se kapaciteti zdravstvenih radnika za zdravstvenu zaštitu majke i deteta, savjetovanje o ishrani dojenčadi i male dece i podršku u ranom razvoju dece.
	Organizuju se kućne zdravstvene posjete za majke i decu
	Primjenjuju se efikasne prakse perinatalne njege
	Organizuje se usluga sistematskih kućnih posjeta, sa komponentom zdravstveno-obrazovne intervencije.
	Sistematski zdravstveni pregledi se provode u svim ustanovama preduniverzitetskog obrazovanja
1.12	Rana identifikacija dece sa smetnjama u razvoju
	Ažurirana je baza podataka za decu sa smetnjama u razvoju
	Promoviranje institucionalnih usluga i drugih pružalaca usluga za decu sa smetnjama u razvoju, sa fokusom na dobrobiti osoba sa invaliditetom i porodica
	Dokument (obrazac) za izjavu roditelja o zdravstvenom stanju deteta, kao preduslov za upis u školu, arhivira se.
	Sprovode se detaljne provjere dece u potrebi i preporučuju se mere koje treba poduzeti od strane škole (nastavnici, uprava škole, roditelji).
1.13	Pružanje posebnih usluga za kategorije dece u potrebi
	Licencirane organizacije koje pružaju višedimenzionalne usluge i rehabilitaciju u zajednici za decu sa smetnjama u razvoju su subvencionirane.
	Osiguran je fizički pristup dece sa smetnjama u razvoju javnim prostorima
	Dodatni programi podrške dostupni su deci iz ranjivih grupa
	Komunikacija između glavnih strana (Centar za socijalni rad, primarnu zdravstvenu zaštitu, obrazovno osoblje, policija, sud, nevladine organizacije, itd.) je unaprijeđena za upućivanje i brigu o deci u potrebi.
2	Implementacija programa podizanja svijesti i zagovaranja za dobrobit dece
2.1	Podizanje kapaciteta kreatora politike i opštinskih zvaničnika za aspekte prava deteta

	Kreatorima politika i opštinskim zvaničnicima se nudi obuka
2.2	Organizacija kampanja podizanja svijesti za odrasle i decu
	Planirane su kampanje podizanja svijesti za odrasle i decu
	Organizuju se kampanje podizanja svijesti i distribuira se promotivni materijal za prava i zaštitu dece
2.3	Podrška nevladinih organizacija i nezavisnih institucija u zagovaranju prava deteta
	Podržava se rad nevladinih organizacija, koalicija i mreža koje prate, promovišu i štite prava dece
	Omogućen je i podržan rad organizacionih struktura dece i mladih
2.4	Promocija dječijih prava putem medija
	Date su smjernice i obuka za općinsku kancelariju za odnose s javnošću, za sekretarijat tima i za profesionalce u štampanim i elektronskim medijima.
	Podržavaju se mediji da promovišu prava dece i da na transparentan i realan način predstave situaciju dece prema Etičkom kodeksu
	Organizuju se tribine između opštine i medija o standardima zaštite identiteta i integriteta dece
3	Stvaranje sigurnih javnih prostora prilagođenih deci
3.1	Poboljšanje kolektivne higijene
	Identifikovana su naselja bez sistema upravljanja otpadnim vodama i provode se projekti za njihovo upravljanje.
	Održavati, i gdje je potrebno, unaprijediti uslugu prikupljanja otpada u javnim prostorima iu domaćinstvima.
	Dijelovi koji nisu pokriveni vodosnabdijevanjem su identifikovani i podržani u obezbjeđivanju vode za piće iz alternativnih izvora.
3.2	Obezbeđivanje saobraćajnog sistema koji je siguran i prilagođen deci
	Izrađuju se i realizuju projekti oslobađanja trotoara i pješačkih prelaza, postavljanja znakova za prelaze, postavljanja barijera itd.

	Izrađen je i implementiran projekat parkinga i biciklističkih staza.
	Sa svim učesnicima u saobraćaju provodi se informativna kampanja o bezbjednosti saobraćaja.
3.3	Otklanjanje rizika i stvaranje ekološkog okruženja
	Javni prostori se sistematski prate kako bi se identifikovali mogući rizici za decu i poduzimaju se mere za njihovo otklanjanje.
	Pokreće se i održava kanal za prijavljivanje rizika javnosti i preduzimaju se mere za njihovo otklanjanje u najkraćem mogućem roku.
	Psi lutalice se upravljaju/sistematiziraju
	Poduzimaju se mere za sprječavanje rizika oko škole (neovlaštene osobe, prodaja štetnih predmeta i sl.)
	Povećava se površina zelenih površina i parkova u gradu, kao i šuma u ruralnom dijelu.
4	Razvoj dece kroz sport, igru i rekreaciju
4.1	Promocija sporta u školama
	Podignuti kapaciteti predstavnika škola za promociju školskog sporta
	Stvaraju se/razvijaju školski sportski klubovi
	Između škola se organizuju sportska takmičenja
4.2	Funkcionalizacija sportskih klubova novih kategorija
	Podstiče se zapošljavanje dječaka i djevojčica u sportske klubove
	Podržava se komunikacija između klubova, škola i roditelja
	Kampovi se organizuju radi otkrivanja talenata u sportu
4.3	Promocija umjetnosti, kulture i tehnologije
	Podstiče se osnivanje/rad umjetničkih i kulturnih klubova u školama
	Organizuju se zajedničke aktivnosti umjetničkih i kulturnih klubova škola i umjetničkih i kulturnih organizacija kao što su pozorišta, ansambli pjesme i igre, književni klubovi i dr.

	U školama i drugdje nudi se više prostora za decu da razviju tehnološke vještine kao što su: programiranje, kodiranje, web dizajn itd.
4.4	Pružanje neformalnih prostora za rekreaciju
	Procjenjuju se postojeći parkovi i utvrđuju potrebe za dodatnim prostorima za igru
	Intervenira u adaptaciji postojećih prostora za igru i u izgradnji novih prostora
	Zajednički timovi se stvaraju za održavanje rekreativnih i inkluzivnih prostora.
4.5	Uključivanje dece u slobodne aktivnosti koje su korisne za zajednicu
	Organizuju se rekreativni, edukativni, ekološki i dr. kampovi. za decu škola i dečjih organizacija
	Organizuju se posete i sastanci u institucijama za zaštitu ljudskih/dječjih prava
	Uključiti decu i mlade u aktivnosti za dobrobit zajednice (sadnja drveća, pružanje prve pomoći, evakuacija, sigurnost saobraćaja)
5	Osiguravanje učešća dece u procesima donošenja odluka o pitanjima vezanim za njihov život
5.1	Utvrđivanje i sprovođenje procedura za konsultacije sa decom u slučaju odlučivanja
	Izrađuje se praktičan vodič za procedure konsultacija sa decom od najranijeg uzrasta
	Organizuju se informativne sesije o procedurama konsultacija sa decom
	Prati se sprovođenje konsultativnih procedura sa decom
5.2	Osnaživanje predstavničkih tijela dece
	Podstiče se redovno funkcionisanje studentskih predstavničkih tijela na svim nivoima
	Predstavnici studenata su obučeni za liderstvo i građanski aktivizam
	Vrnjačka medijacija se promovira kao pristup rešavanju problema, sukoba, maltretiranja i nasilja u školi
6	Koordinacija delovanja svih strana kroz proces koordinacije, kao i kroz procenu i izveštavanje o stanju dece u opštini

6.1	Procena uticaja na decu i izveštavanje o stanju dece
	Izvodi se osnovna studija koja se odnosi na sve aspekte upravljanja, koja će služiti za praćenje i evaluaciju implementacije plana rada
	Vrši se periodična procena uticaja aspekata lokalne samouprave i aspekata plana rada za prava deteta.
	Izveštaji se razmatraju na nivou opštinskog tima i takođe su uključeni u politike i prakse lokalne uprave
6.2	Koordinacija sa relevantnim stranama
	Komunikacija i saradnja se održava po potrebi sa drugim stranama na centralnom, lokalnom i nivou zajednice
6.3	Evaluacija i izveštavanje
	Vrši se periodična procena (svakih 6 meseci) realizacije plana rada i sastavlja izveštaj
	Izrađuje se konačna ocena implementacije plana rada i sastavlja se konačni izveštaj

DODATAK: DETALJNI AKCIONI PLAN

Detaljni akcioni plan (sa zainteresovanim stranama, vremenskim okvirom, budžetskim potrebama i izvorima finansiranja) je dat kao prilog u Excel dokumentu.

Ovaj plan je stupio na snagu 15 dana od dana registracije i ocene zakonitosti od strane MALS-a, kao i 7 dana od objavljivanja na zvaničnom sajtu opštine.

Odluka se dostavlja:

- Predsedniku Opštine;
- Nadležna direkcija;
- Kancelarija Skupštine;
- Arhiv.

Predsedavajući Sednice SO

Gani Krasniqi